

Νέος οικιστικός νόμος

Σκοπός του νέου οικιστικού Νόμου που επεξεργάζεται το ΥΠΕ-ΧΩΔΕ είναι η αειφόρος οικιστική ανάπτυξη για βιώσιμες πόλεις και οικισμούς μέσα από τον διαρκή δημοκρατικό πολεοδομικό σχεδιασμό.

Με το νομοσχέδιο αυτό ορίζονται οι κατευθυντήριες αρχές, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών με κύρια χαρακτηριστικά την προστασία και την αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος καθώς

και του ζωτικού χώρου που περιβάλλει τις πόλεις και τους οικισμούς της χώρας.

Για την επεξεργασία

σώπους επιστημονικών και κοινωνικών φορέων, εκπροσώπους της Τ.Α. και υπηρεσιακά στελέχη του ΥΠΕ-

ΚΕΔΚΕ, ΤΕΔΚΝΑ, ΤΕΕ, ΓΕΩΤΕΕ, ΣΑΔΑΣ, Σύλλογος Πολιτικών Μηχανικών Ελλάδας, Πανελλήνιος Σύλλογος Αγρονόμων Τοπογράφων - Μηχανικών.

Ειδικότερα για τα άρθρα που αναφέρονται στα "παραγωγικά πάρκα" στις αναπλάσεις στα κέντρα των πόλεων και στη συστηματική εφαρμογή των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων καλούνται να συμμετάσχουν εκπρόσωποι των: ΥΒΕΤ, ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΕΒΕΑ, Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας, ΠΣΔΗ-Μ και ΠΣΧΜ.

αυτού του νομοσχεδίου έχει συγκροτηθεί επιτροπή από ειδικούς επιστήμονες, εκπρο-

χΩΔΕ.

Φορείς από τους οποίους έχει ζητηθεί εκπροσώπηση είναι οι:

Η ιατρική της εργασίας στην Ουγγαρία

Είναι ενδιαφέρον να δούμε τι συμβαίνει σε άλλες χώρες σε σχέση με τον τομέα της ιατρικής της εργασίας.

Η εργασιακή ιατρική αποτελεί ένα σημαντικό κομμάτι του Ουγγρικού συστήματος υγείας. Το 1989, οι υπηρεσίες ιατρικής της απασχόλησης κάλυπταν 2900 επιχειρήσεις στις οποίες αντιστοιχούν 2-2,5 εκατομμύρια εργαζόμενοι επι

4,5 εκατομμυρίων εργαζομένων συνολικά. Απασχολούνταν 940 γιατροί εργασίας σε πλήρη απασχόληση, 1426 σε μερική απασχόληση και 500 εργαζόντουσαν μικτά σε επιχειρήσεις και ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Το 8% των ούγγρων γιατρών απασχολούνται στον τομέα της ιατρικής της εργασίας. Οι στόχοι των υπηρεσιών της

ιατρικής της απασχόλησης είναι:

- Θεραπεία και περιθαλψη των εργαζομένων.
- Ιατρική γνωμάτευση πριν την πρόσληψη για ειδικές εργασίες.
- Διαχείριση και οργάνωση των πρώτων βοηθειών στην βιομηχανία.
- Παρακολούθηση του εργασιακού περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των μέ-

σων ατομικής προστασίας και πρόληψη των ατυχημάτων.

- Επανεξέταση εργαζομένων που έχουν υποστεί βλάβες στην υγεία τους.

Αναφέρουμε ειδικά την Ουγγαρία για τον λόγο ότι εκεί η ιατρική της απασχόλησης δεν είναι προφανώς θέμα εναρμόνισης με οδηγίες αλλά έμπρακτη πολιτική βούληση της πολιτείας.

Πως μετρώνται οι παράμετροι του Εργασιακού Περιβάλλοντος που αφορούν στη θερμική καταπόνηση

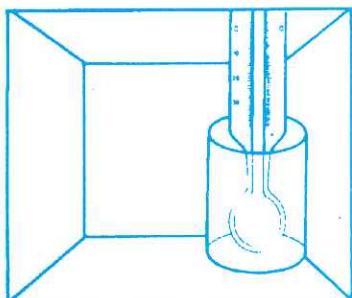
Οι τέσσερις κύριοι παράγοντες που επηρεάζουν το βαθμό της θερμικής καταπόνησης είναι οι εξής:

- θερμοκρασία αέρα
- σχετική υγρασία
- θερμοκρασία σφαιρικού θερμομέτρου (ακτινοβολούμενη θερμότητα)

- ταχύτητα αέρα

Για να μετρήσουμε αυτούς τους παράγοντες, χρησιμοποιούμε τα εξής δργανα:

- ένα θερμόμετρο (μερικές φορές ονομάζεται ξηρό θερμόμετρο), το οποίο χρησιμοποιείται για τη μέτρηση της θερμοκρασίας του αέρα υπό σκιά. Η θερμοκρασία του αέρα μπορεί να κυμαίνεται κάτω από

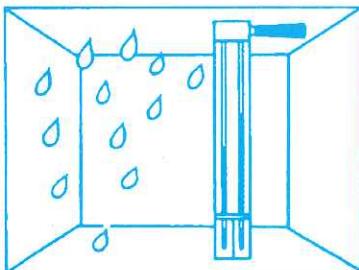
ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΑΕΡΑ

Η θερμοκρασία αέρα, μετρίεται με τη χρησιμοποίηση ενός κανονικού θερμομέτρου. Το σφαιρικό δοχείο του θερμομέτρου προστατεύεται από την άμεση ακτινοβολία μέσω ενός γυαλιστερού κυλίνδρου, ο οποίος είναι ανοιχτό στα δύο του άκρα. Πάρτε την ένδειξη μετά από 5 λεπτά περίπου.

τους 0° μέχρι περίπου τους 50° C.

- ένα υγρό θερμόμετρο, χρησιμοποιείται μαζί με ένα ξηρό θερμόμετρο για την μέτρηση της υγρασίας. Το χαμηλότερο σημείο ή σφαιρικό δοχείο του υγρού θερμόμετρου διατη-

ρείται υγρό με την τοποθέτηση βαμβακερής γάζας

ΥΓΡΑΣΙΑ ΑΕΡΟΣ

Η υγρασία αέρος μπορεί να μετρηθεί με τη χρησιμοποίηση ενός υγρομέτρου υγρού-ξηρού. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν και άλλα όργανα, όπως π.χ. ένας θερμοϋδαστογράφος, ο οποίος καταγράφει την υγρασία για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

πάνω σ' ολόκληρο το σφαιρικό δοχείο, έχοντας στην άκρη της γάζας (και όχι το σφαιρικό δοχείο του θερμόμετρου) τοποθετημένη σε ένα μικρό δοχείο νερού. Οταν η ατμόσφαιρα είναι ξηρή, το νερό στη γάζα θα εξατμιστεί γρήγορα και η ένδειξη της θερμοκρασίας θα πέσει. Εαν η υγρασία είναι υψηλή, το νερό θα εξατμιστεί αργά και οι δύο ενδείξεις της θερμοκρασίας θα παρουσιάζουν μόνο μικρή διαφορά. Παίρνοντας τη διαφορά μεταξύ των δύο ενδείξεων και βρίσκοντας την τιμή της στον πίνα-

κα, μπορείτε να βρείτε την εκατοστιαία αναλογία της σχετικής υγρασίας. Η σχετική υγρασία μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0 και 100%.

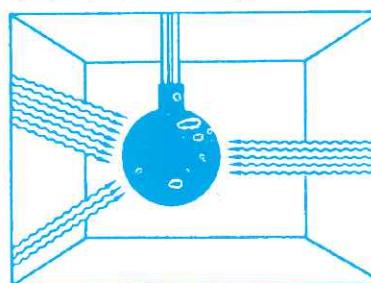
- Ένα σφαιρικό θερμόμετρο, χρησιμοποιείται για τη μέτρηση της ακτινοβολούμενης θερμότητας, η ο-

ποία μπορεί να είναι τελείως διαφορετική από τη θερμοκρασία του αέρα. Το σφαιρικό δοχείο του θερμόμετρου τοποθετείται στο μέσο μιας κούφιας μαύρης σφαίρας από χαλκό, διαμέτρου

15cm. Η μαύρη σφαίρα απορροφά ακτινοβολία και θερμαίνει τον αέρα στο εσωτερικό της.

- Ένα ανε-

μόμετρο, είναι ένας με-

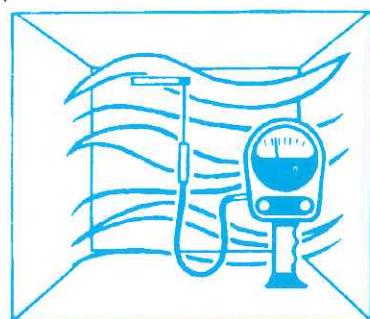
ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΟΥΜΕΝΗ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑ

Η ακτινοβολούμενη θερμότητα μετρίεται με τη χρησιμοποίηση ενός σφαιρικού θερμομέτρου. Καταγράψτε τη θερμοκρασία μετά από 20-30 λεπτά.

τρητής της ταχύτητας του ανέμου. Μία εναλλακτική μέθοδος είναι να χρησιμοποιηθεί ένα καταθερμόμετρο στο οποίο υπάρχουν μόνο δύο σημάνσεις. Τοποθετείται μέσα σε ζεστό νερό μέχρις ότου ο υδράργυρος ξεπεράσει το ανώτατο σημείο. Τότε το στεγνώνουμε και το εκθέτουμε στον αέρα. Ο χρόνος που απαιτείται για

να πέσει ο υδράργυρος από το ανώτατο στο κατώτατο σημείο μετριέται με χρονόμετρο. Χρησιμοποιώντας ένα προσαρτημένο πίνακα βρίσκουμε την ταχύτητα του ανέμου από το χρόνο που απαιτείται για να κρυώσει το θερμόμετρο.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι μετρήσεις των παραγόντων μπορούν να συνδυασθούν σε ένα ενιαίο και μοναδικό δείκτη θερμικής έντασης. Είναι σημαντικό να διαπιστώσουμε, ότι η θερμοκρασία αέρα δε διαφέρει αρκετά από εκείνη που απαιτείται για να επικρατούν άνετες συνθήκες και ότι η ακτινοβολούμενη θερμότητα είναι η ελάχιστη στο ελάχιστο χώρο δύπου εκτελείται μία εργασία, ειδικότερα, όταν η σχετική υγρασία είναι υψηλή. Πρέπει σ' αυτήν την περίπτωση να σημειώσουμε, ότι η μέτρια ταχύτητα του ανέμου συνήθως μας βοηθάει να περιορίσουμε τη δυσφορία.

ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΕΡΑ

Η ταχύτητα αέρα μπορεί να μετρηθεί με τη χρησιμοποίηση ενός οργάνου μέτρησης, το οποίο έχει κατασκευαστεί ειδικά για χαμηλές ταχύτητες αέρους (0,2 m/sec), οι οποίες συναντώνται συχνά στους χώρους εργασίας.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Εγκριση της σύμβασης - πλαίσιο του ΟΗΕ για τις κλιματικές μεταβολές

Η σύμβαση-πλαίσιο του ΟΗΕ για τις κλιματικές μεταβολές, που υπεγράφη τον Ιούνιο του 1992 στο Ρίο Ιανέριο εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 15 Δεκεμβρίου 1993.

Στο σκεπτικό της εν λόγω σύμβασης αναγνωρίζεται το γεγονός ότι οι μεταβολές του κλίματος της Γης και οι δυσμενείς επιπτώσεις του πρέπει να αποτελούν μέλημα δλης της ανθρωπότητας.

Σημειώνεται ότι επικρατεί μεγάλη αβεβαιότητα στις προβλέψεις για την αλλαγή του κλίματος.

Εκτιμάται ότι εναπόκειται στα κράτη να θεσπίσουν αποτελεσματική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Τα περιβαλλοντικά πρότυπα, οι διαχειριστικοί στόχοι και οι προτεραιότητες πρέπει να αντικατοπρίζουν το περιβαλλοντικό και αναπτυξιακό πλαίσιο στο οποίο εφαρμόζονται και ακόμα ότι τα πρότυπα που εφαρμόζουν ορισμένες χώρες είναι ακατάλληλα και προκαλούν αδικαιολόγητες οικονομικές και κοινωνικές δαπάνες σε άλλες χώρες και ιδιαίτερα στις αναπτυγμένες χώρες.

Μεταξύ των άλλων επιβεβαιώνεται ότι τα μέτρα που παίρνονται για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος, πρέπει να συντονίζονται στενά με την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη, με σκοπό να αποφεύγονται δυσμενείς αντίκτυποι στο περιβάλλον.

Είναι ανάγκη να επιτευχθεί μεγαλύτερη ενεργειακή απόδοση και να ελέγχονται οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου εν γένει, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής νέων τεχνολογιών υπό όρους που καθιστούν την εν λόγω εφαρμογή οικονομικά και κοινωνικά αφέλιμη.

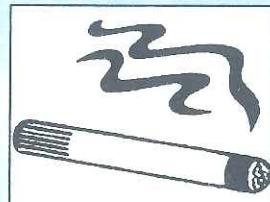
Τέλος επιβεβαιώνεται η απόφαση να προστατευθεί το κλιματικό σύστημα για τις παρούσες και τις μέλλουσες γενιές.

Χημικές ουσίες στο περιβάλλον

Η Αμερικανική Υπηρεσία Περιβάλλοντος (EPA) σε έκθεσή της αναφέρει ότι το 1991 εκλύθηκαν στην ατμόσφαιρα από τις αμερικανικές βιομηχανίες τουλάχιστον 17,1 δισεκατομμύρια Kg χημικών ουσιών. Από αυτές τα 1,5 δισεκατομμύρια Kg κατ'ευθείαν στο περιβάλλον.

Παθητικοί καπνιστές

Οι εργαζόμενοι σε κέντρα διασκέδασης και άλλες παρεμφερείς δραστηριότητες όπου επιτρέπεται το κάπνισμα είναι παθητικοί καπνιστές με πιθανότητες κατά 50% αυξημένες να υποστούν καρκίνο του πνεύμονος από ότι αυτοί που δεν εκτίθενται σε παρόμοιο εργασιακό περιβάλλον. (Μελέτη του Dr Michael Sirgel. Πηγή: Worker' Health International Newsletter, N38).

Μια εμπειρία των σουηδικών συνδικάτων

Η TCO (Σουηδική Οργάνωση Επαγγελματιών Υπαλλήλων) διαθέτει πρόγραμμα βάσει του οποίου απονέμεται το οικολογικό σήμα σε οιθόνες οππικής απεικόνισης παίρνοντας υπόψιν δύο βασικά κριτήρια. Κατά πόσο αυτές βλαπτούν τον χρήστη και κατά πόσο το περιβάλλον μετά τη πέρας της χρήσης τους.

Το εν λόγω συνδικάτο έφθασε σ' αυτή την παρέμβαση προσπαθώντας να απαντήσει σε απλά ερωτήματα όπως πόσο βλαπτούν οι οιθόνες τους χρήστες;

Πόσο βλαπτούν το περιβάλλον όταν τεθούν εκτός λειτουργίας και πεταχθούν κάπου; Πώς θα γίνουν φίλικές προς το περιβάλλον και αβλαβείς για τους χρήστες;

Πρόκειται για μία επί της ουσίας παρέμβαση του εν λόγω σωματείου που βέβαια χρειάζεται ορισμένες προϋποθέσεις για να επιτευχθεί.

Στο επίκεντρο βρίσκεται η προστασία του εργαζόμενου - πολίτη - καταναλωτή και αποτελεί πρόκληση και παράδειγμα προς μίμηση για κάθε κοινωνικό φορέα και της ημεδαπής.

Για πληροφορίες :

TCO (The Swedish Confederation of Professional Employees),
S-11494 Stockholm,
Sweden.

Tel: 4687829100, fax: 4686637520.

Το οικολογικό σήμα που απονέμεται από το εν λόγω σωματείο

Περιβάλλον και χωροταξία

Η υπάρχουσα κατάσταση στη χώρα μας αλλά και στα υπόλοιπα κράτη μέλη της ΕΕ σε ότι αφορά στο περιβάλλον, αποδεικνύει ότι η οικονομική δραστηριότητα όπως έχει εξελιχθεί μέχρι σήμερα συνδέεται με την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, την υπερβολική μείωση έως ενίστε την εξάντληση των φυσικών πόρων και την φθορά της φυσικής κληρονομιάς.

Τα τελευταία χρόνια γίνεται προσπάθεια να μειωθεί η ρύπανση, να προστατευθεί η φύση και οι τεχνολογικές εξελίξεις να στραφούν στην κατεύθυνση της αντιμετώπισης δόλων αυτών των προβλημάτων.

Τα κυριώτερα ωστόσο περιβαλλοντικά προβλήματα εξακολουθούν να υφίστανται και μάλιστα μερικά από αυτά να αγγίζουν οριακές καταστάσεις επιδείνωσης.

Αυτό συμβαίνει γιατί δεν έχουν ακόμα δημιουργηθεί οι μηχανισμοί στήριξης των πολιτικών για το περιβάλλον και ούτε έχουν εφαρμοσθεί με επάρκεια μέτρα που να οδηγήσουν στο επιθυμητό αποτέλεσμα.

Την ίδια στιγμή αναπτύσσεται και γίνεται προσπάθεια προσέγγισης και εξειδίκευσης στην πράξη της βιώσιμης ανάπτυξης με όλα δύο αυτή συνεπάγεται για την πλειονότητα των δραστηριοτήτων και τον ίδιο τον τρόπο ζωής. Ενα από τα βασικά εργαλεία για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης είναι και ο χωροτα-

εικός σχεδιασμός, μέσω του οποίου παίρνονται υπ' όψιν και συνεκτιμώνται την πληθώρα των παραμέτρων που προσδιορίζουν τον συγκεκριμένο χώρο (πολιτισμικές, πληθυσμιακές, οικονομικές, γεωγραφικές, κλπ.) μπορούν να διαμορφωθούν οι κατευθύνσεις ανάπτυξης συμβατής με το περιβάλλον ενός τόπου.

Στην ουσία πρόκειται για μιά ποιητεπίπεδη σύνθεση απολύτως αναγκαία αν θέ-

Οι χωροταξικές ρυθμίσεις μπορούν να συμβάλουν αποτελεσματικά στην αλλαγή του υπάρχοντος τοπίου αλλά και να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για την μη επανάληψη λανθασμένων επιλογών στο μέλλον. Για παράδειγμα οι χωροταξικές ρυθμίσεις μπορούν να μειώσουν την χρήση των ιδιωτικών αυτοκινήτων διασφαλίζοντας π.χ. ότι οι νέες θέσεις εργασίας θα είναι εύκολα

λουμε η βιώσιμη ανάπτυξη να είναι εφαρμόσιμη στην πράξη.

Το γεγονός που συνάδει στην πάνω θεώρηση είναι οι ανισοβαρείς πιέσεις που ασκούνται σήμερα σε όλους τους αποδέκτες λόγω ακριβώς της ανορθολογικής χωροταξικής κατανομής των πηγών ανθρώπων με δρόμους ρύπανσης που είναι το τελικό προϊόν, ωστόσο σ' αυτά συμπεριλαμβάνονται η ποιότητα ζωής καθώς και οι αναπτυξιακές προοπτικές ενός χώρου δεδομένου ότι δεν νοείται ανάπτυξη σε ένα θνησιγενές περιβάλλον.

προσπελάσιμες με τα μαζικά μέσα μεταφοράς.

Ανάλογα παραδείγματα υπάρχουν σε σχέση με την ορθολογική κατανομή των δραστηριοτήτων για την προστασία των φυσικών πόρων ενεργειακών, υδάτων κ.ά. από την εξάντληση λόγω της τοπικής υπερκατανάλωσης. Επίσης ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα ιδίως για τις ανεπτυγμένες χώρες όπως η ρύπανση των υδάτων αποθεμάτων με ρύπους που προέρχονται από τις βιομηχανικές δραστηριότητες, την διάθεση απορριμμάτων σε χωματέρες, την ρύπανση των υ-

πογείων υδάτων με νιτρικά άλατα από την χρήση ορυκτών αλάτων ως λιπασμάτων και την εντατική κτηνοτροφία.

Τα επιφανειακά νερά που αποτελούν επίσης σημαντική πηγή πόσιμου νερού αλλά εξυπηρετούν παράληλα και άλλες σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές λειτουργίες όπως οι μεταφορές, η αναψυχή και παροχή ενέργειας ενώ ταυτόχρονα είναι αποδεκτες εκατομμυρίων τόνων λυμάτων με σοβαρές επιπτώσεις στην ποιότητα τους αλλά και την γεωργία και τον τουρισμό.

Η χωροταξία μπορεί επίσης να συμβάλει στην άμβλυνση των προβλημάτων των αστικών κέντρων η αντιμετώπιση των οποίων απαιτεί μεταξύ των άλλων και την ανάπτυξη της συνεργασίας και της πληροφόρησης μεταξύ των πόλεων. Η ορθολογικοποίηση των χρήσεων γης, η ανάπτυξη εναλλακτικών ευκαιριών, αποτελούν επίσης σημαντικές παραμέτρους όπου ο χωροταξικός σχεδιασμός υπεισέρχεται αποφασιστικά. Τέλος η εξέλιξη των υπαρχόντων αστικών κέντρων αλλά και ο χαρακτήρας των νέων χρήζουν χωροταξικής θεώρησης και σχεδιασμού ο οποίος δύναται να έχει εμπλουτισθεί με τα προαναφερθέντα αλλά και πολλά άλλα κατά περίπτωση περιβαλλοντικά κριτήρια.

Την "ΔΡΑΣΗ" επιμελούνται οι υπεύθυνοι των Τμημάτων Περιβάλλοντος και Υγιεινής & Ασφάλειας Εργασίας.

Υπεύθυνος για την Διοίκηση του ΕΚΑ : Χρήστος Πολυζωγόπουλος.

Διάθεση : ΕΚΑ, Γ' Σεπτεμβρίου 48Β', 104 33 ΑΘΗΝΑ. ☎ 8836917, 8841818. FAX : 8839271.

Επιτρέπεται η χωρίς άδεια αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή μέρους του φυλλαδίου, με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.